

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дор. Америки СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. "Свобода": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. J. H. Osoy: BErgen 4-1018

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

МОРФІ ДІСТАВ ВІЛЬНУ РУКУ ПРИ ЧИСТЦІ УРЯДОВЦІВ

Вашингтон, 16 грудня. — Федеральний суддя — Тамес Ф. Морфі з Нью-Йорку — дістав від президента Трумана доручення вичистити федеральний уряд від "лиходіїв". Йому на допомогу став директор Федерального Слідчого Бюро Дж. Едгар Гувер. Морфі матиме вільну руку в своїй праці як голова безпартійної комісії, якої склад ще не оголошений. Так само ще не проголошено урядово призначення судді Морфі. Урядово відомо досі, що він розмовляв двічі з президентом минулого тижня. Морфі — довідний слідчий. Як заступник прокурора він провадив слідство проти Алджера Гісса і довів приналежність його до Комуністичної партії. Гісс заперечував це під присягою. За таку кривоприсягу він дістав п'ять років тюрем. Описав Морфі, як директор ньюйоркської поліції, перешлю чистку цієї установи. Негайно після того він був призначений на посаду федерального судді. Президент Труман звернувся до Морфі в час, коли з убох боків прийшли вісті про зловживання федеральних податкових урядовців, які піднімають довір'я до адміністрації.

Призначення Морфі на провідника в слідстві привітали представники обох великих політичних партій з признанням. Воно приходить саме в час, коли ще можна спинити повільних зловживань і недопустити до якогось більшого скандалу, як це не раз бувало в історії Злучених Держав. Досі вийшли на яв такі факти із зловживань серед федеральних урядовців: шість збирачів федеральних податків, із загального числа 64, зрелися своїх посад; 46 інших податкових урядовців, із загального числа 57,000, звільнені з посади; головний дорадник при податковій оорі у Вашингтоні Чарльз Оліфант зрікає посади під впливом критики; асистент генерального прокурора Т. Ламар Кодд, який мав нагляд над переведенням слідства в податкових справах, звільнений з посади президентом Труманом. При слідстві конгресових комісій над різними зловживаннями урядовців, овідки ствердили такі факти: підкупство урядовців, щоб вони припинили далі слідство над незаплатними податками; вимушування урядовцями оплат за обійняття, що особи, які згодилися фальшиві податкові викази, будуть звільнені від судового слідства; натиск на урядовців, а навіть і на конгресменів, щоб вони закрили шахрайства деяких осіб при вивозі податкових виказів.

56 ОСІБ ЗГІНУЛИ В ЛІТУНСЬКІЙ КАТАСТРОФІ В ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДН.

Усі 56 подорожніх, які вийшли в неділю 16 грудня о 3 годині дня з майдану коло Ньюарку, у стейті Нью Джерсі, в судстві Нью Йорку, транспортним літаком С-46 до Флориди, згинули впродовж семи хвилин, коли літак загорівся над суцільним містом Елізабет і почав вертатися до Ньюарку. Літак не мав часу вже повернутися, бо вогонь у машині пригнав пилота приземлитися машини, однак це йому не вдалося. Одно крило літака відлетіло, літак перелетів понад малі доми, здаючи дах з одного, а опісля впаав в річку глибини 20 стіп, до половини замерзлу внаслідок суворого морозу в цій околиці. Не зважаючи на негайну рятункову допомогу поліції, пожежної сторожі та інших чинників, не вдалося нікого з подорожніх врятувати. Більша частина з них згоріла в полум'ї, поки ще їх прикривала вода. Не зважаючи на велетенські труднощі, головною холоду при 15 ступнях Фаренгайта, поліція й пожежної сторожі бродили по пояс у болотистій річці, щоб дати якусь поміч, однак всі зусилля виявилися даремними. — Літак належав до підприємства Майма Ерлайна. Він не був намічений у планях розкладу їзди. У листі подорожніх записано 48 дорослих осіб, четверо дітей і чотири члени загону. Серед подорожніх були такі особи: Йосиф Габай, Іванна Савчак з Брукліна, Н. І. Синорака Б. з Бофало, Н. І. Стефен А. з Ітоттан Н. Дж. та ін.

В АМЕРИЦІ

● Федеральний апеляційний Суд в Нью-Йорку, скасував постанову федерального окружного суду про заборону страйку робітників підприємства Терд Есено Транзіт Корпорейшен. Страйк готують члени юнії транспортних робітників під Елзало.

● Підписали платню на 14,000 мільйонів членам міської ради в Елізабет, у стейті Нью Джерсі. Від 1885 р. ради діставали платню по \$1 річно. Тепер визнали їм справжню платню \$1,500 на рік.

● Шкандивали платню за переїзд з Нью-Йорку до Джерсі Сіті з 15 на 20 ц. на підземці, що їде поїзди року Гудсон. Однак потяги далі спійзуються, на знак незадоволення робітників.

● Уряд Франції перебрав на себе рух пасажирських літаків, щоб припинити страйк пілотів. Страйк тривав п'ять днів. Пілоти жадали підвищення платні.

● \$48,000,000 видала Америка на продукцію зброї за час війни в Кореї для оборони Америки і альянті. Тепер шомісячний витрати на продукцію зброї становлять 1 мільярд дол. сказав Франсіс П. Вайттер, підсекретар фінансів у президентській адміністрації.

● У планованій на три роки продукції, видатки ділять до 150 мільйонів дол., додав він.

● 1,475 підкварт ("пайнти") вкрали зібрав 7-го грудня Американський Червоний Хрест від добровольців у місті Нью-Йорку. Крав збирають представники Червоного Хреста на збірничих станціях і в інших публічних місцях.

ВІДБУЛИСЯ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА ІНЖЕНЕРІВ

ІНЖ. П. ШОХ ОБРАНИЙ ГОЛОВОЮ; ІНЖ. М. ЛЕНКАЛОК ЗРЕЗІГНУВАВ, ЩОБ ЗАЙНЯТИСЯ СПРАВОЮ НАРОДНОГО ДОМУ

Нью-Йорк. В неділю, 16-го грудня, відбулися 4-ті Загальні Збори Т-ва Інженерів України, на яких новим головою Т-ва обрано інж. Петра Шоху. Дотепершній голова інж. Мирослав Ленкалок рішучо відмовився від кандидатури, бажаючи всі свої сили віддати справі придбання Українського Народного Дому в Нью-Йорку, комітет якого він очолює. Зборами, що відбулися в Ветговен Гол, провадив інж. Шуль, а секретарювали інженери Когут і Туркало молодий. В зборах взяло участь 75 членів. Товариство нараховує всіх 275 членів та має три відділи: у Філадельфії (52) члени, в Дітроїті (27) члени і в Шікаго (12) члени. З усіх зареєстрованих в Т-ві інженерів вже 175 працює в своїй професії. На порядку Зборів, крім вибору нових ке-

ривних і контрольних органів, були звітні з минулої діяльності та плани на майбутнє. З минулому Т-во, крім своїх професійних справ, розгорнуло теж широку громадську діяльність, включно з ініціативою в справі придбання Народного Дому в Нью-Йорку. Т-во є членом УККомітету. В планах на майбутнє на окрему увагу заслуговує проект придбання фарми та поступова розбудова молочарського господарства, як і взагалі розбудова матеріальної бази. До очолюваної інж. Петром Шохом нової управи Т-ва увійшли інженери: Олександр Тимошенко, Лев Яцкевич, МIRON Букемський, Остап Балабан, Роман Білінський, Костя Туркало, Михайло Шуль, Олександр Ващук та Петро Пасецький.

КОНЦЕРТ ЗОЇ ПОЛЕВСЬКОЇ В КАРНЕГІ ГОЛ

Нью-Йорк. — При доволі добрий вивчений великій Карнегі Гол з великим успіхом відбувся в неділю 16 грудня концерт видатної української виолончелистки Зої Полевської. Нью-Йорк Таймс назвав артистку в заголовку критичних заваг "українською чистістю". На вступі передав часопис повну програму творів, що їх вона відіграла. Були це твори Фрескобальди-Кассаді ("Токката"), Дворжака (Концерто, оп. 104 В мінор), Баха (Сюїта в "С" мажор для самої виолончелі), Шопена-Глазунова (Етюд, оп. 25, No. 7), Ревуцького (Українська Баллада), Каселла (Нотурно е Тарантелла), Равела (п'єса ан форм де Габанера), Айвазяна (Кавказький танок). Крім того, серед довгих і гучних оплесків, якими публіка з великим захопленням вітала артистку, виконано додатково на біс "Українську Пісню" (Зоя Полевська), Румун-

ський танок (Олорана) і Скерцо (ван Гоеж). Акомпаніював піаніст проф. Микола Полевський.

Музичний критик згаданого щоденника відзначив, що гра Зої Полевської була незвичайна, але одночасно нерівна. У більшій частині були це чисті і правдиві звуки, однак сила тону згасала у деяких місцях мабуть тому, що зала була завелика. Те саме зазначив і критик часопису Геральд Трибюн.

АРХИПЕНКО В МЕТРОПОЛІТАЛЬНОМУ МУЗЕЇ В НЬО ЙОРКУ

На виставці сьогочасної американської різьби, що саме тепер відбувається в Метрополітанському Музеї в Нью-Йорку, — одна з найбільших і найцікавіших різьб належить нашому українцю — Олександрові Архипенку. Він виставив викона-

ну в металі і високу на 21 стіп "фігуру", одну з двох, що стоїть для декорації при вході до університету в Кенсас Сіті, Міз. Сама скульптура є наскрізь модерним твором, побутовим на зовнішніх естетичних елементах. Варто при нагоді цієї виставки підкреслити факт, що на ній знаходиться багато творів інших мистців, які показують незалежність впливу творчості О. Архипенка, одного з передових різьбярів не тільки американського, а світового мистецтва. Варто також згадати, що наш мистець має за собою вже кругло 100 індивідуальних вистав, не вчислюючи виступів на збірних з відчотеної мистецької поїздки по південних містах ЗДА, відкрив тепер свою школу в Нью-Йорку, де він викладає різьбу і малювання (1947 Бродвей).

УСПІШНА МИКОЛАЇВСЬКА ІМПРЕЗА БАЛЕТНОЇ ШКОЛИ В. ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ

Нью-Йорк. — Минулої суботи, 15-го грудня, Балетна Школа прима-балерини Валентини Переяславець влаштувала в залі Стейвезант Гайскул оригінальний Миколаївський Вечір, з участю коло двох десятків дітей — учнів балетної школи. У балетній виставці до тексту Миколи Понеділка головні ролі грали малі артисти: Христия Барто, Остап Тершаковець, Андрій Шуль, Рома-

Даниш, Зоряна Вишванна, Галина Бартик, Звінка Салія, — Рома Скоробогата, Остап Тершаковець і Василь Тершаковець та інші. Виступи заповідали адміністратор школи Юрій Гарасим. Публіка з одушевленням вітала примабалетну Переяславець, подарунок для якої "Святий Миколай" започаткував на закінченні виставки роздачу подарунків для дітей, радістю і щастям яких весь час гомоніла зала.

ВАЖЛИВІ АНГЛО-ФРАНЦУЗЬКІ НАРАДИ В ПАРИЖІ

Лондон. Прем'єр Вінстон Черчилль і секретар закордонних справ Бентон Ден вийшли до Парижа, де відбудуться важливі наради з найвищими представниками французького уряду, приготують до нарад з президентом Труманом в січні наступного року. З ними вийшли тільки найвищі дорадники та один секретар, що вказувало б, що наради матимуть інтимний характер. Наради триватимуть два дні. Для них не приготувало окремого порядку, а із звичайно добре поінформованих джерел заявлено, що цілію цих нарад є обмінятися поглядами на тему важливих міжнародних справ та поінформувати французький уряд про ті справи, що їх задувають британські державні мужі обговорити у Вашингтоні. Будуть в загальному обговоренні проблеми французького й британського урядів. До найважливіших справ, що їх обговорюватиметься в Парижі й опісля у Вашингтоні, мали б належати: 1. Відношення Британії до планованої європейсь-

кої армії та британська підтримка для неї; 2. Засоби для скріплення політичної структури Організації Північно-Атлантичного Пакту та можливість створення в її рамках організації для світового стратегічного планування, з участю представників Британії, Франції та Злучених Держав; 3. Труднощі, що їх мають Британія і Франція у виконанні своїх зобов'язань відносно оборонної підготовки, зокрема щодо зброєнь; 4. Відношення обох країн до справи американських авіаційних баз на їх території; 5. Більша координація британської й французької політики відносно Близького Сходу; 6. Можливості міжнародного відпущення та порозуміння із Советським Союзом. Вважається, що в усіх цих справах британські й французькі державні мужі можуть легко порозумітися, за винятком справи європейської армії, британське відношення до якої основно різниться від французького й американського.

ІМПОЗАНТНА УКРАЇНСЬКА МАΝІФЕСТАЦІЯ В БАЛТИМОРІ

БАЛТИМОР. "Визволення України — це справа Божої і міжнародної справедливості" — твердив сенатор Герберт О'Коннор, демократ з Мерленду, на імпозантній українській маніфестації в Балтиморі, що відбулася в неділю, 16-го грудня, в місцевій міській Філії Українського Конгресового Комітету, та на якій посадинок Валентин, Томас Д'Алессандро молодший, закликав американських українців любити Україну та український наріб, бо це зробить їх теж добрими громадянами прибраної американської батьківщини. Місцеву Філію УКК, яка влаштувала Маніфестацію, очолює народжений тут громадянин Йосип Маріаш, що теж вистарався американських промовців на маніфестації. Маніфестацію проводив голова Маніфестаційного Комітету, адв. Френк Петро, що теж відчитав в англійській мові ухвалені опісля резолюції в справі визволення України та проти комуністич-

АЛІАНТИ ПРОПОНУЮТЬ ДАЛЬШІ КОНЦЕСІЇ НА ПЕРЕГОВОРАХ В КОРЕЇ

Токіо, 17. грудня. — Аліантські представники на переговорах в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї запропонували на вчорашніх нарадах три дальші концесії, намарно сподіючись рівночасних поступок з боку червоних. Насамперед аліанти відступили від свого домагання щодо негайної перевірки таборів полонених комісією Міжнародного Червоного Хреста, погоджуючись на те, щоб ця справа була перевірена і устійнена після підписаного договору про перемир'я. Рівночасно аліанти виявили деяку готовість відкликати свої війська з зайнятих прибережних північно-кореєських островів, але бажали насамперед довідатися, на яку концесію готові піти за це червоні. Третьою концесією аліантів на вчорашніх нарадах була пропозиція знову обговорити і внясити спільне домагання, щоб під час перемир'я жадна з договірних сторін не збільшувала теперішнього стану своїх військ та їх озброєння, за винятком найнеобхідніших доповнень та домаганнях аліантами ротаційних змін, що не повинні приносити більше, як 5,000 воїків місячно, як цього домагались комуністи. На всі ці нові концесії аліантів комуністи не запропонували жадних поступок зі свого боку, не відомо чи тому, що не ходили, чи тому, що не могли. Єдина пропозиція, на яку червоні погодилися, це та, щоб наради продовжувалися. На попередніх нарадах аліанти закидали комуністам, що вони намагаються здохнути перемир'ям те, чого не потрапили боротьбою впродовж 18 минулих місяців — еревати над аліантами.

НОВІ ПІДКРІПЛЕННЯ ДЛЯ АЛІАНТСЬКОЇ АВІАЦІЇ В КОРЕЇ

Токіо. — У зв'язку із зростаючою силою авіації в Кореї, аліантські повітряні збройні сили на Далекому Сході дістали нові підкріплення, а саме, нові і швидкі турболітаки, які доставлено на Далекій Схід на чердаку двох авіомоток та заданням яких буде зрівноважити повітряні сили ворога. Впродовж вчорашнього дня приходило до кількох сутичок між аліантськими і ворожими літаками, але жадна із воюючих сторін на мала будь-яких втрат. Важкі аліантські бомбардувальники продовжували свої стратегічні атаки на ворожі комунікаційні пункти та інші стратегічні об'єкти. На сухопутному фронті була тільки незначна активність пат-вильних і розвідувальних відділів.

ДОЛЛЕС ЗАПЕВНЯЄ КОРЕЙЦІВ ЩОДО ОБ'ЄДНАННЯ

Пусан, Корея. — Республіканський дорадник державного департаменту Джан Фостер Доллес відвідав вчора південно-кореєського президента — Сингмана Рі та запевнив його, що Об'єднані Нації не залишать Кореї та продовжуватимуть свої домагання для її об'єднання при допомозі мирних заходів. Ані з корейського, ані з аліантського боків не було жадного офіційного повідомлення щодо цієї відвідини Доллеса в Кореї та щодо предмету його розмови з президентом Рі, але в поінформованих колах твердять, що Доллес переконував президента Сингмана Рі, що він повинен погодитися на перемир'я як до нього договориються аліанти з комуністами.

БРИТАНІЯ ОБВИНУВАЧУЄ ЄГИПЕТСЬКУ ПОЛІЦІЮ

Лондон. — Британський уряд передав урядові Єгипту офіційну ноту, обвинувачуючи єгипетську поліцію в зоні Суецького каналу в "змові для душегубства". Обвинувачення відноситься до випадків в дніх 17 і 18 листопада, під час яких шістьох британських воїків було вбитих. В британській ноті стверджується, що напад на відділ британських воїків в тих дніх був наперед планований і опісля планово виконаний, при чому єгипетські поліцейські напали і вбивали британських воїків одинцем та з укриття. Існують теж підозріння, що вбиті були опісля ограблення. Минулої суботи єгипетські саботажники в зоні Суецу вивели з рейок британський військовий потяг, при чому чотириох британських воїків було вбитих.

УХВАЛЕНО ПРОГІБІЦІЮ В ІРАНІ

Тегеран. Іранський парламент ухвалив вчора резолюцію, рекомендуючи урядові приготувати впродовж одного місяця законопроект для заборони продукції, продажу або вживання алкогольних напій. Це означає законне переведення прогібіції в країні, що видала відомого поета Омара Хяяма "рубаї" (чотиривірші) якого із звеличанням вина та алкоголю перекладені на всі мови світу та прикрашують ще й до сїтні стіни ресторанів і крамниць з алькогольними напійками. Найбільшими звеличниками прогібіції були опозиційні політики. Сильні ісламські настрої, що знову почали відрождуватися в останніх часах в арабських країнах, творили сприяють для цих прогібіційних заходів. В Ірані впродовж кількох останніх місяців державні податки від алькогольних напій збільшилися на 50 відсотків. Тому про рекомендацію для прогібіційного законодавства ухвалили обі палати іранського парламенту, — немає сумніву, що цей відповідний закон буде ухвалений.

В СВІТІ

● За останніх шість років італійська поліція відкрила тисячі комуністичних магазинів зброї та захопила 864 гармати, 5,027 кулеметів, 34,884 ручні кулемети, 159,975 рушниць, 33,888 пістолів, 296 військових радіоприймачів, 1,113 тонн вибухових матеріалів, 226,603 ручних гранат та коло 20 мільйонів набоїв — повідомлено офіційно в Римі.

● На три мільйони осіб збільшується тепер кожного року населення Советського Союзу — повідомляє офіційна советська пресова агенція ТАСС.

● Високу на 25 стіп бронзову статую Сталіна відкрив в Вудлапті на місці зруйнованої одної католицької церкви та кількох інших будівлиць.

● Норвезький уряд повідомив уряд Злучених Держав, що він готує взяти участь в запропонованій комуністами нейтральній міжнародній комісії, заданням якої було б переілюструвати виконання постанов перемир'я в Кореї.

СВОБОДА **UKRAINIAN DAILY**
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
5a рік	\$10.00	One year	\$10.00
5a рік року	\$5.25	Six months	\$5.25
5a рік місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
5a рік	\$12.00	One year	\$12.00
5a рік року	\$6.50	Six months	\$6.50
5a рік місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):		Число з понеділка (з англійською частинкою):	
One year	\$3.00	На рік	\$3.00
Six months	\$2.00	На пів року	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "СВОБОДА" P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„РІШУЧІ ЗАХОДИ” ТРУМАНА

Тасма конференція, яку відбув президент Труман минулої тижня з генеральним прокуратором Говардом МекГретом та Едгаром Гувером, директором Федерального Бюро Інвестицій, вказує наглядно, як дуже впливає загальна оцінка президента і уряд. Обурення американського загалу з приводу нечесних вчинків вищих та нижчих урядовців, зокрема в Бюрі Внутрішніх Прибутків, піднялось до такого ступеня, що Труманові треба було перервати вакації та вертатися до Вашингтону, щоб порадитись, які треба почати негайні заходи, щоб втихомирити публіку та зупинити корупцію в урядових установах. Тим треба пояснити „рішучі заходи”, про які заговорив Труман, себто ту радикальну чистку, яка не має шадити нікого, ні великого, ні малого урядовця, ні впливового, ні звичайного. Таке жевращення з надр президентства з МекГретом і Гувером та іншими високими урядовцями з департаменту справедливості. Тому саме треба надіятись в короткому часі генеральної чистки в цілій адміністрації, себто в різних департаментах. Чи тим вдасться Труманові підняти престиж уряду та Демократичної партії, яка при владі, покищо не знати. Дехто каже, що акція спізнена.

Президент Труман дозволив кореспондентам, що брали участь в пресовій конференції, зачитувати дослівно такі його слова: „З лиходіями мені не по дорозі, не зважаючи хто вони і які великі”. Заява гарна, тільки не відповідає вповні деяким поступкам президента. Ще раз зазначимо, як це вже було в статті п. н. „Моральний занепад”, що самому Труманові годі закінчити нечесність. Це відноситься не тільки до часу, коли він став президентом, але й до його давнього минулого. Тільки партійні вороги нагадують йому його „спільку” з Пендергастом і п. н. „Об’єктивні судити він не міг” в часі цієї „спільки” поводитись чесно. Проте тепер він завінав, а його вина в тому, що посувався часто задалеко в толеруванні нечесних вчинків з боку тих, яких він зараховує до своїх ближчих чи дальших приятелів. Коли ж дійдуть вчинки, що суперечать високій етиці поблизу Білого Дому, в колах, дуже близьких до Трумана, то що тоді може діятись подалі від центру, зокрема там, де урядові особи, які заважають своє становище партійній приналежності, а ще більше тій обставині, скільки самі пожежували грошей на виборчу агітацію.

Хоч президент запів генеральну чистку, проте одночасно намагався виправдати себе тим, що сьогодні зловживання в урядових установах не є чимсь новим і надзвичайним, а тільки таким, з чим уряд має до діла весь час, кожного року. Але знаємо, що це не так. Це тільки намагання Трумана ослабити шкоду, яку завдали скандали з корупцією та нечесною поведінкою Демократичній партії, яка хотіла б далі залізшитись при владі. Не треба також дивуватись, коли ці скандали використовують Республіканська партія для своїх цілей. Так само робила й Демократична партія, коли виступала проти зловживань за президента Гардінга, з яких найголовніший і найвідоміший скандал з Тіпат Домом.

Президент Труман, як нам видається, ще може дещо направити. Але це може статись тільки тоді, коли він не щадитиме нікого й переведе негайно справді радикальну чистку так, як він сам запів. Не буде це легка справа, бо вона займатиме не одного з його близьких знайомих і таких партійців, що мають у партії поважний вплив, а то й заслуги. Але іншого виходу з цієї скандальної події немає.

А. Луцьків

ПОРТРЕТ СТАЛІНА

2)

Сталін не терпить компромісів, бо компроміс є вираз дійсної політичної мудрості: розуміння, передбачення, терпимості, всебічного врахування умов, відносин та можливостей як власних, так і інших партій і т. п. Він, як тиран-диктатор, виключає взагалі компроміс з політикою, бо за його переконаннями для успішних акцій комуністичного волюнтаризму компроміс лише шкодить. Компроміс вимагає від державного керівника вдумливості та уміння аналізу, критики та самокритики, а чим же тоді буде можна зміцнити диктатуру, котра цього не зносить. Компроміс з диктатурою однієї заперечується, і тому він за останню. Сталін вимагає від кожного комуніста бути ортодоксальним (тобто повністю безкомпромісовим) марксистом - лєнінцем - сталінцем, а це значить — не думати, а сліпо вірити і без жадних сумнівів покладається лише на нього. Він завжди всюди вимагає тримати в комуністичних партіях тільки ортодоксальних комуністів, себто бездоганно натренованих в автоматичній механіці московсько-комуністичних вправ, на зразок відомих світові кремлівських урядових маріонеток та їхніх копій в сателітичних урядах і рядових „ділових” комуністів, звичайних слуг та агентів Кремлю.

Не відміну від всіх волелюбів і лідерів державних та політичних керівників несовєтських країн, які більш-менш асидотримуються загальною визначеного принципу, який вельо сформулював відомий провідник Індії М. Ганді:

„Дивні події в Україні”

„Дивні речі діються в Україні” — коментує „Нью Йорк Геральд Трибюн” останнє повідомлення московських урядових „Ізвестій” про низку фактів і подій, що їх американський коментатор оцінює як „доказ, що Україна не вміщається в совєтську систему”. Події місцевого порядку, але багатомовні. Згідно з твердженням „Ізвестій”, добровільна пожежа сторожа в Луцьку на Волині, замість гасити пожежі, займається будовою нових або ремонту старих домів, збільшуючи таким чином фонди в своїй касі. Колектив пасічників в Херсоні має тільки 11 вуликів пчіл і випродував за рік 30 кілограмів меду, але нагородили заробив майже 100,000 карбованців тим, що „Ізвестія” називають „спекуляцією” овочами і яриною, купуючи їх в довколишніх колгоспниках та перепродуючи на місцевих базарах. Рибальський колектив в Одесі, замість ловити рибу, виробляє ланцюги, інші рибальський колектив в Чернігові займається продажем поштових карток, пекарська кооператива в Ковлі, замість пекти хліб, направляє збуту, коротко — Москва наказує одне, а непокірний народ в Україні робить собі друге.

Це тільки ті „дивні речі”, що про них написала офіційна совєтська газета. Редакція „Геральд Трибюн” цілком правильно підкреслює, що Москва має перед цими подіями подвійний страх — від самого непослуху з одного боку, а від можливої реакції його дальшого поширення, з другого. Немає жадних підстав твердити, що всі ці випадки є організованими актами спротиву Москві на одній з багатьох ділянок боротьби українського народу за свою незалежність та свої права на своїй землі. Але вони без сумніву є тим спонтанним виявом індивідуальності українського народу та його змагань до незалежності. За весь час большевицької окупаційної влади в Україні таких і подібних випадків було вже безліч, вони прибирають найрізноманітніші форми і проявляються в найрізноманітніших діях і каях і створюють ту безперервну ланку українських змагань, що й творять „Ахілеву п’яту” в совєтській імперії, на якій тільки поступово пізнається вільний світ. Повідомлення „Ізвестій” не має жадного сенсаційного характеру, але для тих, що знають совєтську дійсність, воно є неомовним доказом того, що українська боротьба за визволення продовжується, поширюється і радикалізується. Сьогодні, після страшних репресій і знищень, в обставинах найбрутальнішого терору, що боротьбу ведуть повстанці в Карпатах, пасічники в Херсоні, рибальки в Одесі і Чернігові, пекарі в Ковлі і пожежники в Луцьку, П веде весь нарід і всіми засобами. Бо Україна справді не вміщується в систему власницьку совєтську систему і немає жадної сили, щоб її цій системі підкорити.

Іван Кедрин
УКК і ГРОМАДЯНСТВО

1. За живий зв’язок і критику. На останньому Конгресі Американських Українців, що відбувся 5-6 листопада 1949 року в Вашингтоні, дискусії не було. Редакція „Свободи” пояснювала це маніфестативним характером Конгресу і зазначила, що відсутність вимірю думок на самому Конгресі можна надолужити дискусією на сторінках преси. Вона дійсно відбулась, але в дуже обмеженому розмірі. І від того часу широке українське громадянство знає про УКК з його власних повідомлень, що час до часу повільно у зв’язку з конкретними діями, з повідомленнями про діяльність місцевих Відділів, із закликів складати пожертва на Національний податок та з відомлень про наслідки дати. Отже формально про УКК завжди чимало згадується у пресі. Проте фактично громадянство мало знає про нього, бо не бере участі в його праці дискусією над проблемами, що він їх розв’язує, не знає ходу окремих засідань, не в курсі тих різних справ, що інколи займають максимум часу й енергії УКК. На сторінках американсько-української преси тільки дуже рідко появляються критичні голоси про У. К. К., як напр. зараз після згаданого вігрі-останнього Конгресу, „коли Робітничий Союз не ввійшов до УКК і на сторінках свого органу пояснював причини. Кілька місяців тому у редакційній статті „Свободи” була відповідь на заміт д-ра М. Шлемкевича, що появилсь на сторінках лондонської „Соборної України”, той сам діяч помітив не давню критичну статтю у „Надходному Слові”. Це все відірване від життя, яке не можуть відірвати від життя духовного контакту між широким громадянством і його політичною верхівкою в Америці, який повинен існувати. У широкому громадянстві в історію виступає неохоче ставляться до того, щоб широкі громадянство не тільки за посередництвом своїх представників, обраних на Конгресі, але й безпосередньо, своєю дискусією і своєю критикою, брало участь у житті і праці УКК. Це недобре. І це недобре, коли нема постійно такої дискусії і такої критики. Вона не мусить приймати такої інколи різкої як навіть нападливої форми, яку приймає на сторінках американської преси безупинна дискусія і критика всіх дій американського конгресу й сенату та державної адміністрації включно з самим президентом. Проте ми живемо в атмосфері саме такої безмежної свободи слова під адресою американської верхівки, що повна мовчанка про різні дуже сутні болячки УКК і повний брак критики його вражає на тілі тієї американської дійсності, як якась пустка, як якась громадська аномалія.

Недавно з нагоди ювілею „Нью Йорк Таймс-а” Редакція „Свободи” підкреслювала, як особливу чесноту і вартість того часопису, що він, маючи у

світі славу авторитетного виразника думок американського уряду головно в проблемах закордонної політики зберігає таку незалежність, що дозволяє собі дуже часто на безпосередню критику уряду (адміністрації). Покинувшись саме на цю завагу Редакції „Свободи” на першім її становищі зараз після останнього Конгресу, автор цих рядків дозволяє собі висловити перш усього твердження, що через непорушання постійно на сторінках преси різних внутрішніх справ УКК і через брак постійної контролю громадської думки над тією нашою верхівкою — затримується духовний зв’язок між громадянством і тією верхівкою. Тому критика не шкодить, — якщо, очевидно, ведена річливо і пристойно та з добрим справом на оці, а не її злом, — а тільки помагає, бо коли навіть і неправильно дещо насвітлює чи несправедливо щось закидає, то дає привід до висяєння і поширення правди про установу. Отож, якщо дійсно існує тенденція відвержувати зв’язок із громадянством тільки звідомленнями, промовами на різних місцевих сходинах і маніфестаціях та закликами, які — всі разом — мають радше пропагандний характер, то хотілось би таку тенденцію проломити і перекопати дані діячі, що нема нічого гіршого для кожної громадської установи, як розмова між нею і громадянством тільки „дес катедра” й так мовити монологами, себто, щоб говорити тільки верхівка установи до громадянства, а громадянство було допущене до слова тільки на самих загальних зборах (конвенції), у даному випадку конгресі), і тільки знову через своїх делегатів та знову таки з безбезпекою, що дискусії не буде. І такою вільною дискусійною трибуною, трибуною для критики УКК окремими громадянами та самою редакцією, водночас трибуною авторитетної оборони перед замітами, повинна бути саме „Свобода”, як керівний український національно-політичний часопис в Америці та — сьогодні — в усьому світі, найбільш покликаний для того, щоб бути дійсним зв’язком між громадянством і його репрезентативною політичною верхівкою на даному американському терені.

Коли хтось хотів би твердити, що такий зв’язок існує, бож весь велетенський простір ЗДА покриває густою сіткою Відділів УКК, які листуються з централю і куди час до часу приїждять відповідальні докладники з централі, то таке твердження обертається в даї у сфері форми, а не змісту. Всі, що знайомі з структурою Відділів УКК, знають, що ці Відділи часто самі неінформовані як слід про атмосферу, відносини, течії, головні проблеми і суперечки та журби внутрішні УКК. І ці Відділи з головою поринають у суто місцеві проблеми, здебільша (не окріз) граючи роллю місцевих об’єднань комітетів або будучи їхніми паралелями з вулжим засягом діяння. Політичної проблематики вони, на жаль, на місцях не проаналізують і поглиблююванню політичної думки не займаються. Дуже рідко теж буває, щоб із Відділів приходив сутній поштовх для централі УКК, як виразний вияв волі даного місцевого громадянства, який діють автоматично за завданням, ним написаними для них приписами.

Сталінові надзвичайно тяжко догодити, бо він найгостріше ненавидить і не лише масово нищить „сумнівних” і „підозрілих” слуг з свого оточення, а ще й найширше всіх калічить свою крайню нестерпність. В своєму оточенні він також цілком не зносить і людей половинков. Напів-фанатичний комунізм, напів-раб, напів-хам і ім подібні — тепер там масово наявні такого типу представники російської підсовєтської дійсності, його ні в якій мірі не задовольняють. Він вимагає відданості до кінця, а тому йому потрібні лише 100% фанатичні комуністи, раби, хами і ін. Ім подібні виродки. Та стати вповні завершеним таким типом — це не легка справа. Тому для дехого і 34-х річне перебування під совєтською владою для такого „перетворення” (тобто спотворення) ще не цілком достатній час.

Він оточив себе посередніми людьми, що, цілком забувши почуття міри і рештки людської гідності, оголошили його найбільшим та найяснішим у мом людства, „найгеніальні-

П. Савчук
ЗНАННЯ Й ІДЕІ

Ідея визволення України з лама окупанта лежить глибоко в серцях усієї української еміграції. Якщо так, то для діючої ідеї, яка стала рушійною силою для української справи, потрібно ще й знання. Навчальність, треба формувати шляхетність, почуття гідності, чесноти; треба формувати здорову думку, стійкий характер, волю духа і все високе, сильне, здорове, для користі нації. Ми йдемо тяжкими кривавими шляхами до щораз вищого й кращого самобуття, але часто до сягів культури не достигає нам знання історії нашого народу. Маючи перед собою завдання репрезентувати українську націю — ми, як політична еміграція, — мусимо стояти на високому політичному і культурно-освітньому рівні. Цей високий культурно-освітній рівень нам потрібний ще й для того, щоб вірно інформувати світ про нас. Бо вороги не сплять, користуючись нашою часами небадистію до невідкладних справ нації, інформують світ хибно й шкідливо для нас. Правда, що ми навізали безпосередній зв’язок з впливовими чужинцями, які можуть поставитися позитивно до української справи в певній мірі, але ці зв’язки має переважно старіше покоління. Молодше покоління мусить продовжувати й заступати старіше, як останнє зійде із сцени життя. А для цього знов же потрібно знання. Таким знанням може послужити навчання українства. Коли таке навчання належно поставити, то можна створити ідейну силу, яка буде міцним авангардом для визвольної справи. До цієї справи потрібно зятися зараз, не гаючи часу.

Для того, щоб збудити глибоку ідею, — старшому поколінню потрібно старанно підійти до цієї справи на еміграції. Потрібно організувати Українські Народні Університети Українців, знавства, в яких навчалася б молодь і навіть старші віком особи, бо знання нікому не зашкодить. Коли ми, як політична еміграція, вивезли з собою ідейно-політичні здобутки, то повинні ці здобутки поглиблювати, а не розгублювати їх по світу й залишитися „голою” людиною без ідеї, віри, серця й душі. Ми ж репрезентанти ідей на еміграції, за які проливається кров Воюючої України. Невже ж ми знехтуємо ідею визвольної боротьби, за яку чимало з нас було на з-

сланнях, у в’язницях, концетраційних таборих і т. д., і т. д., а тисячі загинули героїчною смертю в боротьбі з ворогом-окупантом і зараз змагаються гинуть на рідних землях у рядах героїчної УПА. Жаль і великий жаль огортає душу, коли бачимо, що наші визвольні ідеї гаснуть у деяких українських „серцях”. Ми забуваємо в добрі й теплі, як на рідних землях ведеться кривава боротьба як ворог нищить вогнем і мечем Воюючу Україну. Нині весь світ звернув увагу на наш народ, який здобував власними силами собі волю. Великий вплив можуть зробити батьки на своїх синів і дочок до набуття відповідних знань для української справи. Там, де батьки виховують своїх дітей у патріотично-ідейному дусі, там відчувається любов до своєї нації, завдання і зобов’язання допомогти визвольній справі, не будучи навіть родженим на Україні. І чуємо, як вони обстоюють українську справу, де це потрібно. Подумаймо, батьки, над українською справою, глибоко подумаймо, коли вона нам ще дорога і коли ми ще не втратили віри в свої сили. Нехай під час наших щоденних турбот не гасне справа України.

Нам треба людей які були б рушійною силою української справи, які б уміли сказати розумне слово до чужинського світу про свою повелену націю в її обороні, в обороні людських прав. Такі люди можуть бути тоді і з тої молоді, яка простудіює добре українство. Тоді це й не засвідимо перед цілим світом, що український народ — висококультурний, бо має свою культуру, науку, ідеологію. Ми не можемо стати осторонь від бурхливої епохи національних рухів за своє визволення! Ми сороч-п’ятимільйонний народ не можемо не обстоювати свою незалежність. Але при обстоюванні, треба мати знання. Такі знання повторюю можна набути, організовуючи Український Народний Університет Українців.

Для прикладу згадаю за однієї такої Народний Університет, організований в Джерсі Сіті Відділом „Українського Конгресового Комітету”. В організації добре співпрацює центральна УКК, а Відділ свідомо поставив до цієї важливої інституції: дав відповідну залу при Українському Домі і створив відповідні умови для нормального праці. Українське громадянство поставилося прихильно, як стара та нова еміграція. Університет уже розпочав своє навчання. Відвідує УНУ не лише молодь, а особи старшого віку, які своїм серйозним ставленням до навчання заохочують молодь. В УНУ введено такі програмові предмети: 1. Історія Америки, 2. Англійська мова, 3. Історія України, 4. Історія української літератури, 5. Українська мова, 6. Географія і людність України, 7. Історія української культури, 8. Історія українського мистецтва. Позапрограмові предмети: 1. Всесвітня історія (стильний курс), 2. Всесвітня література (стильний курс), 3. Історія українського права (стильний курс), 4. Археологія України. Укомплектовано УНУ відповідними кваліфікованими силами: Проф. д-р К. Кисілевський, проф. д-р В. Лев, проф. д-р В. Січинський, проф. П. Савчук, проф. М. Заклинський, диплом. інж. В. Трембіцький, Лектор Пані Ева Піддубчинин (англійська мова). Ще є вільні місця, на які заохочується відповідні сили для викладання. Університет утворений на базі знань середньої європейської освіти, гайскул, або до цього дорівнені знання. Термін навчання розраховано на два роки і після закінчення видаватимуться відповідні дипломи про закінчення.

Згадаємо це в надії, що наші почини стануть поштовхом для подібної праці в інших громадах, а всюди є люди доброї волі, що хочуть здобути знання, потрібні для допомоги українській визвольній справі.

JOIN THE TAKE-HOME SAVINGS PLAN BY BUYING U.S. SAVINGS BONDS EVERY PAY DAY

ВЖЕ ПОНАД 2,000 ЗГОЛОШЕНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ НОВОГО ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО ТИЖНЕВИКА „СВОБОДИ“ ЧЕКАЮТЬ ЦЕ НА ВАШЕ ЗАМОВЛЕННЯ, ЩОБ ТИЖНЕВИК МІГ ПО'ЯВЛЯТИСЯ! НЕ ВІДТЯГАЙТЕ З ВИСИЛКОЮ ВАШОГО ЗГОЛОШЕННЯ!

КОМУНІКАТ

ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

Важке для новоприбулих поселенців.

Дирекція ЗУАДК подає до відома всіх новоприбулих українців, що зближається час першого зголошення новоприбулих імігрантів до Ді ПІ Комісії у Вашингтоні. Кожен новоприбулий імігрант повинен подати до Ді ПІ Комісії в Вашингтоні, в цих формулярах, два роки від приїзду до ЗДА, подати на відповідних формулярах зголошення себе і своєї родини до Ді ПІ Комісії у Вашингтоні. В цих формулярах треба подати своє прізвище й ім'я, число особистих довідок з фотографією, дату народження, дату приїзду до ЗДА, адресу і місце праці. Ці самі дані треба подати про членів родини. Ці формуляри для біжучого піріччя треба вислати до дня 1. січня 1951 р. на адресу:

Displaced Persons Commission
c/o Statistical Section, Immigration
and Naturalization Service
Washington 25, D. C.

Формуляр для зголошення до Ді ПІ Комісії видає Іміграційний Уряд, як теж канцелярія ЗУАДК.

ПЕРЕМІНИ В СХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ФОНДІ

Нещодавно „Свобода“ подає відомості про те, що в Східно-Європейському Фонді передбачається великі переми, а можливо навіть, що Фонд буде взагалі ліквідовано.

Нині подано більш інформації в цій справі. Отже, як з'ясується, Фордовський Східно-Європейський Фонд, що спочатку мав назву „Фонд Вільної Росії“, натрапив у своїй діяльності на низку труднощів і непорозумінь.

Передовсім Фонд було закрито величезною кількістю (тисячі) прохань про субсидії і допомогу, що вимагало од численого персоналу складної праці по з'ясуванню характеру і потреб тих організацій. В процесі обслуговування виявилось, що багато організацій повстало із спеціальною метою дістати допомогу. Це викликало непорозуміння і невдоволення старих, культурних чи допоміжних ємігрантських інституцій.

Другою причиною кризи у Фонді було: відхід від Фонду його голови — Джорджа Кен-

нена, призначеного, як відомо, послом до Москви.

Хоч Фонд не мав на увазі провадити чисто фінансової діяльності, однак йому довелося укласти певну частину коштів на допомогу тим Ді-Пі, які, приїхавши до Америки, ще не встигли знайти собі праці. Всього Фонд встиг розподілити для різноманітних організацій 275,000 дол.

Як подас „Нью Йорк Таймс“, в урядових колах можлива ліквідація Фонду викликала певний неспокій. Тут уважалося, що такий крок відбувся б негативно на „настроях“ політичної еміграції з СССР.

Очікують, що остаточно доля Фонду буде вирішена в лютому місяці наступного року. Або його зліквідують, або відновлять на нових засадах.

Ці переми не торкаються, однак російського видавництва ім. А. Чехова, а також „Прогресу Колумбійського Університету“ під керівництвом проф. Мозлі, що має своєю метою допомогу старшим і молодим учням в їх науковій діяльності.

3 ЖИТТЯ ГРОМАДИ ОРГАНІЗАЦІЙ Лист до Редакції

Ньюарн, Н. Дн

Вечір української пісні

Чоловічий хор „Трембіта“ в Нью-Йорку влаштував 22 грудня 1951, в залі Української Центральної „Вечір української пісні“, присвячений музичній творчості А. Гнатюшина.

Вже другий тиждень добуває, як відбувся той концерт, а глибоке враження, винесене з нього, переживаємо ще й досі і тому хотіли б поділитися ним з тими, які не були присутні на тому ж концерті.

Зал Централу була майже повністю публічною, і так під час концерту, як і після нього, бачилося кругом висловлені лиця і чулося багато висловів захоплення. Бо ж той концерт був справді іншим від попередніх, так би мовити „світлових“; не був дією культурно-мистецького вечір.

Надежність приязні, що індуїти на Управу хору „Трембіта“ й ідей того концерту були дуже доцільні, а імені: Дати можливість ширшій публіці ближче пізнати творчість композитора А. Гнатюшина, а також морально і матеріально допомогти йому в неустійкій і плідній його праці в тяжких життєвих умовах.

Про музичну творчість Гнатюшина можна би дуже багато писати, але обмежимося до короткої характеристики: Гнатюшин, як визначний композитор і диригент, має багату музичну творчість на симфонічній і іншій оркестрі; композиції хороні з оркестром, композиції церковні (Київська Служба Вокзів, утреті, молебні й інші церковні пісні), та багато композицій народних, хороших та сольових пісень. Це композитор життям, а найкращим його композиціям є народні пісні. Він сам, як син бідних селян в Зах. Україні, найбільш промовляв йому до душі і осталося до нього його дорожнечою. Як його пісні, як і музичні твори, характерні народною широті. Народні пісні, каже Гнатюшин, це наш найдорожчий скарб і ним, можемо всього похвалитися перед світом.

В програму Вечора Української пісні входила також доповідь голови хору „Трембіта“, яку на вступі виголосив д-р Утриско. В обидвух і рецензії промови з'ясував він творчу діяльність українських композиторів і мистецьке виконання українських пісень.

Добре враження робило і практичне було те, що замість друкованих програм хору „Трембіта“ п. А. Стеція, — заповніла кожну точку та давала короткі пояснення до кожної пісні.

До піднесення настрою цього вечора не мало причинилася програма „Ремітація“, „Політична пісня“, виконана самим автором П. Я. Зарембою.

Як відється про вокальні і музичні виконання творів Гнатюшина на цьому вечорі, то треба признати, що управа хору „Трембіта“ зробила чудовий вибір, запрошуючи до співучасті таких солістів як: Г. Зитник (тенор), О. Стеція (баритон), віртуоз-скрипак В. Цісик, та до фортепіанового супроводу п. І. Чепельська. Співаки-друзі композитора Гнатюшина розіхалися в далекий світ і понесли його пісні з собою. Усі тут назвали солісти це віддання близькі друзі Гнатюшина і виконавці його композицій, для котрих він компонував сольові пісні, а деяким і присвячував.

Мистецький супровід піаністки п. І. Чепельської, яка акомпанувала усім солістам і знаменитою віртуоз-скрипачкою п. В. Цісиком, доповняв цілість прецизійного технічного виконання.

Чоловічий хор „Трембіта“, під управлінням проф. Левицького, гарно презентувався в народних строях, а в виконанні пісень виказав голосову зростаючу силу і добру технічну обробку.

Мішаний хор „Боян“ з Елизабет Рівно під управлінням проф. Левицького, з якого 90 відсотків хористів не знали і не бачили України, бо родилися вже тут на амер. землі, родилися серцем і душою в Америці, бо вони через українську пісню пізнали хто вони, якого походження і полюбляти Україну та українську пісню не менше тих, які там народилися. Так організатори, як і всім виконавцям того культ.-мистецького вечора української пісні належить правдиве признання, а осягнений успіх нехай буде їм моральною платою за їх безцінну працю на тім полі.

Вол. Кушніренко

Нью-Йорк, Н. Я.

Повідомлення Українського Допомогового Бюро

Велика частина новоприбуваючих до ЗДА (переважно до Нью-Йорку) українців, не будучи матеріально забезпеченими з місця їх прибуття, в перші часи перебування їх на новій землі, часто гостро потребують, хоч невеличких, а форм позички, допомоги, що дає їм змогу ввійти в ритм нормального американського життя.

Щоб цю проблему практично розв'язати, ініціатива група українців запропонувала організувати Українське Допомогове Бюро.

Після закінчення підготовчої праці, 1 грудня 1951 р. в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клубу, відбувся установчий збори Бюро.

Збори ухвалили, правили для роботи Бюро на ближній час та обрали Статутну Комісію, що, на основі чартуру, й правління, організувала б провінційний статут Допомогового Бюро.

Ухвалено також прагнути до наближення співпраці з іншими українськими організаціями, зокрема з такими як Укр. Вільна Академія Наук — для допомоги інтелектуалістам, з ДОВРУС-у — для допомоги бундівським репресованим Совєтам, з Ноборським відділом „Самопоміч“ тощо.

Збори з подякою взяли до відома, що Східно-Європейський Фонд асигнував Українському Допомоговому Бюро, на перші часи розгортання його роботи, суму 10,000 доларів.

Обрані Управу та Контрольну Комісію, збори доручили їм якнайшвидше розробити практичну роботу Бюро. Адреса Бюро: 16 1st St. 23 ст. Нью-Йорк 10, Н. Я.

За Управу Допомогового Бюро: А. Балдзінський, Голова Управи; Н. Гурник, Член Управи — Секр.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТІ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

ГРИЦЬ ЗАУПІЯ В ЗУДАК-У

— Не стидно Вам такі старі штани до Європи посилати?
— Стидно, але де взяти краших, як Ви не заплатили до-тепер Національного Датку.

УВАГА! — ШІКАГО І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
В НЕДІЛЮ, 23. ГРУДНЯ 1951 Р.

Сал: CHOPIN SCHOOL, 2440 W. Rice Str.
АВДИТОРІЙ ШКОЛИ ШОПЕНА

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ“

Українська Опера в 3. діях, муз. С. Гулак-Артемовського, у виконанні Ансамблю Українських Оперних Солістів Л. Черних, Н. Носенко, І. Зайферта, М. Ольхового, І. Рудавського.

Орхестра під дир. І. ВІЛОГРУДА.

Постановка: М. ОЛЬХОВОГО.

Перепродаж квитків в Українських Установах м. Шікаго.
Початок о 7:30 ввечері.

НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ

вже вийшли з друку.

КОЛЯДИ І ЦЕДРІВНИ

в укладі Ігора Соєвського

на фортеп'яні

від найлегших для початківців до найтяжчих

Ціна \$1.00

Замовлення слати до „Свободи“:

83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

РІЗДВО НАВЛИЖАЄТЬСЯ.

найбільша радість в домі.

Прикрасьте хату вінками і ялинкою з нашої квітніри.

Замовляйте наперед ялинку і квіти в одній з наших українських квітніри в Нью-Йорку:

HOLLYWOOD FLORIST

127 East 7th Street, New York City. — Tel. GR. 5-7844

З огляду на вичерпання ялинок на українській Салі, треба замовити їх особисто в наших квітніри кожного дня, а також в неділю.

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

67. РІЗДВЯНІ КАРТКИ.

Наближається Різдво. Усі заклопотані, намагаючись створити святковий настрій у власній родині, а також серед друзів і сусідів.

Але серед усіх цих клопотів американці не забувають і своїх друзів, що живуть дуже далеко.

За океаном, у країнах за лізною заслоною наші друзі також готуються до свята, і в ці останні тижні року глибоко відчують красу й значення життя. І для них буде дуже важко, якщо американці не стануть їм руку приязні. Роблячи так, вони зміцнюють зв'язок, що його темні сили намагаються послабити чи розірвати.

Який це найкращий спосіб підтримати й поширити Різдвяні настрій?

Дехто, розуміється, посилає подарунки для родичів за океаном.

Але більшість посилює спеціальні святкові привітання. Шотинія Загальна Рада Американської Єдності радить американцям посилати листи за кордон, як відповідь на широку союську пропаганду.

Нема потреби казати, що саме Різдвяні картки можуть бути ефективнішими від усіх інших листів, бо вони якнайкраще свідчать про добру волю й прагнення миру американського народу.

Але є ще простіший спосіб, ані ж писання листів, — і мільйони американців, що не мають часу писати листи до своїх закордонних друзів, можуть його використати:

Посилати за кордон Різдвяні картки!

Крамничі повні чудових Різдвяних карток. Деякі ма-

ють релігійні мотиви. Деякі символізують радість хатнього життя в Америці, тепло родинного вогнища та тривку цінності приязні й веселощів. І переважна більшість їх посіє в серцях людей за кордоном надію на краще майбутнє.

Союська пропаганда має багато тем. Але всі вони базуються на тому, що Америка матеріалістична й черства країна. І саме тут добре вибрані Різдвяні картки можуть допомогти розвіяти цю неправду.

Загальна Рада радить американцям використати цю нагоду. Хай кожний, не відтягує, такі сьогодні піде й вибере Різдвяні картки, відповідні для кожного друга в далеких країнах. Хай вони знають, що про них не забули! Додаймо до кожної картки кілька особистих теплих слів привітання й пішлимо їх у далеку дорогу.

Це зробити не важко й коштує воно не дорого. Це принесе людям радість і правду; це осяє Свято Різдва новим світлом.

—O—

Це стаття з серії щотижневих статей, що їх поширює тепер Загальна Рада Американської Єдності, щоб допомогти американським громадянам ширити правду про Америку по цілому світу. Якщо у Вас є якісь запитання або побажання щодо того, як зробити листи за кордон іще ефективнішою зброєю у поході за правду — то напишіть листа до редактора або до Загальної Ради Американської Єдності: 20 West 40 St., Нью-Йорк 18, Н. Я.

УВАГА! БРУКЛІН, Н. Я., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗВУКОВА УКРАЇНСЬКА ФІЛЬМА

ОПЕРАТА

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

продукції В. Авраменка

В СУБОТУ, 22. ГРУДНЯ 1951 Р.

в 7:30 год. ввечері

В НЕДІЛЮ, 23. ГРУДНЯ 1951 Р.

в 7:30 год. ввечері

UKRAINIAN NATIONAL HOME

216 Grand Street Brooklyn, N. Y.

В Фільмі виступають: Сабаніса, оперова співачка, Шпець, Водяний, Крейна, Зеліцький, Ліброва, Синстун і інші. Велика орхестра і танці. Українці на світовій виставі в Нью-Йорку, хор із 300 співаків під проводом О. Кошиця. Співаки: М. Голіньський, П. Ординський, скрипачка Д. Гресью і 500 танцюристів школи Авраменка.

Приходьте масово і кличте своїх знайомих, а цим підтримайте рідне фільмове мистецтво.

МУЗИЧНА СТУДІЯ

РОМАНА САВИЦЬКОГО

(PHILADELPHIA—NEW YORK)

повідомляє, що

в СУБОТУ, 22. ГРУДНЯ ц.р. о год. 7:30 ввечері

в САЛІ ЛІТЕР. МИСТЕЦЬКОГО КЛУБУ (149 2nd Ave.)

в НЬО-Йорку

— відбудуться —

КОНЦЕРТИ ФОРТЕП'ЯНОВОЇ МУЗИКИ

у виконанні учнів з Філадельфії. Виступають учні:

ЖАНА КРАВИЦЬ (Bach, Diabelli, Schubert, Mayer, Kosenko, Barwinsky)

РОКОСІЯ ОГОРДИК (Haydn: фортеп'яний концерт D-dur)

НАДІЯ НЕДІЛЬСЬКА (Mozart: фортеп'яний концерт A-dur)

При другому фортеп'яні: Роман САВИЦЬКИЙ

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

масе появиється як окреме недільне видання „Свободи“ від початку 1952-го року.

Негайно висилкою замовлення приспішить появу цього тижневика.

В тій цілі виповніть подане внизу зголошення, витіть його та перешліть на адресу „Свободи“:

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю зарахувати мене до передплатників тижневика літератури, мистецтва і культури. Передплату на тижневик зобов'язуюся вислати негайно, як він почне появлятися.

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище

Адреса: (№ & Street) (City) (State)

(Date) (Signature)

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМ САМИМ І СПІВЛАСНИКАМИ ДВАНАДЦЯТИ МІЛІОНОВОГО СОЮЗОВОГО МАЙНА!

УВАГА! НЬО-Йорк І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР

під мистецьким проводом Володимира Блавацького з НАГОДИ 5-ГО РІЧНОГО ЗІЗДУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ (ООЧСУ)

НЕДІЛЯ, 23. ГРУДНЯ 1951

в салі: MANHATTAN PLAZA, 66-68 East 4th Street, New York City (між 2-гою і 3-тєю Евєніями)

І. ІОГАННА ЖІНКА ХУСОВА

Драматична картина Лесі Українки

2. НА ПОЛІ КРОВИ

Драматична поема Лесі Українки

Постанова: В. Блавацький. Декоративні оформлення: В. Клеж.

Вступ: \$2.00, \$1.50 і \$1.00. Початок о год. 7-й ввечері.

Вітети можна набутти в Книгарнях: „Говєрлія“—41 Е. 7-ма вул.; „Сурма“—11 Е. 7-ма вул.; „Арка“—48 Е. 7-ма вул.; „Кооператив“—76 Е. 7-ма вул. і доміни ООЧСУ, 123 — 2-га Евєно.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ РІЗДВЯНО-СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ В „СВОБОДІ“

Придєржуючись традиції попередніх років, Адміністрація „Свободи“ рішила й в цьому році віддати окреме місце в щоденнику на оголошення рїздвяно-святотчних побажань і привітань. Рїздвяне число „Свободи“ появиється з датою суботи, 5-го сїчня 1952 року та в збільшеному об'ємі. Цїну для оголошень цих побажань встановлюється: один рядок — \$5.00; один рядок — \$2.00; три рядки на одну колонку — \$5.00; один рядок — \$3.50; два рядки — \$6.00. Оголошення рїздвяних побажань прохасться надіслати найпізніше до 25-го грудня, д. р. і разом з грошовою належністю, бо тільки в такому випадку вони будуть поміщені.

Треба сподіватися, що наш загал скористас з цієї нагоди, щоб дати про себе знати, висловлюючи при цьому свої рїздвяні побажання своїм рідним, приятелям і знайомим. Газета, що виходить у великому тиражі та йде навіть в найдаліші закутки світу, занесе Вашу вістку і Ваш привіт можливо й там, куди не дійшло б жадне інше повідомлення. Це справить Вашим рідним і знайомим радість та підтримку в них віру й надію на краще майбутнє.

Адміністрація „Свободи“.

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

— складав: — ОЛЕКСАНДЕР ПАНЕНКО

Це підручник для середніх шкіл і для самоосвіти.

— Ціна \$2.00 —

Замовляйте у:

„СВОБОДА“

P. O. Box 346,

Jersey City 3, N. J.

